

Körösvidék

független keresztény politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Békéscsaba, II., Szent István-tér 18.
Telefon: 60, este és ünnepnap: 409.

Felelős szerkesztő:
MIGEND DEZSÓ

Egyes szám ára 10 fillér
Előfizetés: 1/4 évre 6 P, 1 hónapra 2 P
Postatakarékpénzt. csekk szála: 34.144

A haladás útja

A kereskedelemügyi tárca költségvetési vitája mindenkor a gazdasági élet és a közlekedés haladásának áttekintésére és a kormány terveinek megismerésére szolgáló alkalom. Ezért is volt olyan nagy az érdeklődés Varga József miniszter beszéde iránt, amely a napokban hangzott el a képviselőház előtt. A magyar kereskedelmi és közlekedésügyi politika vezetésének mai háborús időkben ugyanaz, mint minden más tárcáé: meg kell állnunk helyünket a történelmi megpróbáltatások rendkívüli követelményeivel szemben, de ugyanakkor gondolnunk kell a jövőre is. Nem szabad abbahagynunk az országépítő munkát és a háborúval kapcsolatban szükséges átalakulást is oly módon kell végrehajtanunk, hogy minél több és minél nagyobb értéket, belső felépítésében minél inkább megerősödött országot és nemzetgazdaságot tudjunk a béke idejére átmenteni.

A kormánynak ezen a téren is az a feladata, hogy az emberfeletti nehézségek közepette sem szabad lemaradnunk a haladás vonatáról. S Varga József beszéde, hatalmas tárcájának költségvetése valóban azt is bizonyítja, hogy ez a felfogás maradéktalanul érvényesül. A belkereskedelemben egyre gyorsabb ütemben halad a keresztényítés. Az eredmények eddig is nagyok, a munka azonban folyik tovább. Ujabb kereskedői szakmákban biztosítják kijelöléssel a keresztény kereskedelem döntő túlsúlyát. A gazdák szempontjából nagy jelentősége van ezek sorában a borkereskedelem alapos és teljes átállításának. A modern kereskedelem, különösen pedig az új magyar kereskedelem elsőrendű élet-szükséglete a jó érdekképviseleti rendszer. A mai érdekképviseleti hálózat túlságosan széttagolt, elágazó és éppen ezért nem eléggé eredményes. Átszervezésre van szükség s ez végzőfokon a kereskedelmi és iparkamarák szervezeti reformjában ölt testet. Bejelentette továbbá a miniszter a visszatért területeken érvényben lévő iparjogositványok felülvizsgálatát is. A kereskedelem hitelezése nagy lépésekkel halad előre. A keresztény kereskedők támogatására megindított hitelakció kereteit harmincmillió pengőre növelték. Egyébként a belkereskedelem ügyét számos új törvény viszi majd előre.

A külkereskedelem terén a háborús kényszerhelyzet szabja meg kapcsolatainkat. Forgalmunk legnagyobb része a baráti nagyhatalmakkal bonyolódik le, egyébként pedig minden viszonylatban az a főcél, hogy az ország gazdasági életéhez szükséges árucikkeket minél na-

gyobb mennyiségben tudjuk beszerezni.

Közlekedésünk terén nagyszabású beruházásokat jelentett be a miniszter. A beruházások összege egy esztendő alatt megközelíti a 300 millió pengőt. Ujjonnan építendő állami közútaink hossza, amely a jövőben elkészül, további 186 kilométer s ezzel rövid öt év alatt állami úthálózatunk 95 százalékkal növekedett. Több mint háromszáz kilométer be-

kötőutat, sok új, kisebb-nagyobb hidat építenek, erősen gyarapítják az ország hajóparkját s a repülőgépek számát. A háború ellenére is fejlesztik az idegenforgalmat s az üdülés célját szolgáló építményeket.

A magyar állam két legnagyobb, mintaszerű közüzeme a posta és az államvasútak. Mind a kettőt erején felül foglalja le és veszi igénybe a háborús forgalom. Mégis további erőteljes fejlődést hozt éterén is az új

költségvetés, úgyhogy nemcsak a rendkívüli viszonyok adta feladatok kerülnek megoldásra, hanem már jóelőre, a jövő számára is maradandó értékkel gyarapodik az ország közlekedése.

Röviden: ez a kereskedelem- és közlekedésügyi munkaterv. S a számok és tárgyi bejelentések mögött ebben is megnyilatkozik a nemzet életakarata s a jövőbe vetett bizodalma.

Tuniszban teljes erővel folyik a hadviselő felek felvonulása

EGYMÁSUTÁN ÉRKEZNEK GIBRALTÁRBA
A SÚLYOSAN MEGRONGÁLT ANGOLSZÁSZ HAJÓK

Fedélzetükön sok a sebesült és a halott

Zürich, november 17.

Ideérkezett jelentések arról számolnak be, hogy Tuniszban teljes erővel folyik a hadviselő felek felvonulása. Az eddigi jelentések még csak kis elővédharcokról szólnak. Nyilvánvaló, hogy mindkét részből egyre nagyobb erők érkeznek Tuniszba.

Német részből nem nyilatkoznak azokkal a jelentésekkel kapcsolatban, melyek azt mondják, hogy eddig tízezer német katona érkezett Tuniszba.

Bern, november 17.

Algirból érkezett jelentések szerint az amerikai csapatok Tunisz te-

riületén nyomulnak előre. Azok a jelentések, amelyek arról szóltak, hogy a szembenálló felek felvették a harci érintkezést, még koraiak.

Róma, november 17.

Nehring tábornok, a Tuniszban partraszállt tengelycsapatok parancsnoka felhívást intézett Észak-Afrika lakosságához és a francia csapatokhoz. A felhívás többek között azt mondja, hogy a tengely akkor, amikor Franciaországgal fegyverszüneti szerződést kötött, azt akarta, hogy ezek a területek ne váljanak harc-térre. Az amerikai és angol háborús párt a zsidósággal karöltve a háború szenvedéseit zúdítják erre a földre. Petain tiltakozott is ez el-

len és ellenállásra adott parancsot, de a francia csapatok nem tudnak kellően védekezni. Ezért a tengely elhatározta, hogy elhárítja a Francia Birodalom és Európa közös ellenségének támadását. Nehring felhívta a francia csapatokat és a bennszülötteket, hogy vegyenek részt a küzdelemben az angolszászok ellen.

Algeciras, november 17.

Gibraltár kikötőjébe egymásután érkeznek a súlyosan megrongált angol és amerikai kereskedelmi és hadihajók. Valamennyin sok a halott és a sebesült. A hajók éjjel futnak be a kikötőbe, hogy leplezzék a súlyos veszteségeket.

Nagy japán győzelemmel végződött a Salamon-szigetek körüli tengericsata

Zürich, november 17.

Mint jelentik, az a nagy tengeri- és légi csata, mely a múlt hét csütörtökjén kezdődött a Salamon-szigetek körül, véget ért. Részletes jelentés még nincs a csata kimeneteléről.

Tokió, november 17.

A Stefani Iroda jelenti: Minden japán lap nagybetűs címmel közli a császári főhadiszállásnak a csendesóceáni tengeri- és légi csatáról kiadott jelentését. A japán császári főhadiszállás hivatalos jelentése kiemeli, hogy a japán részből

elért sikerek jóval nagyobbak, mint azt előre gondolták.

Amsterdam, november 17.

Amerikai jelentés szerint az USA

Embortelenül bánnak az angolok az internált japánokkal

Tokió, november 17.

A japán kormány Svájc közvetítésével tiltakozó jegyzéket juttatott el Londonba. A japán jegyzék erélyes

a Salamon-szigetek körüli csatában 2 könnyű cirkálót és hat rombolót veszített.

hangon tiltakozik az ellen az embortelen bánásmód ellen, melyben az angolok az internált japánokat részesítik.

Nemzetvédelmi keresztetek avatási ünnepélye

Hetvenegy békésvármegyei kitüntetettnek adták át a Nemzetvédelmi Keresztet

Előkelő közönség töltötte meg vasárnap délelőtt a vármegye-háza nagytermét az ujonnan kitüntetett nemzetvédelmi keresztetek felavatási ünnepsége alkalmából. A katonai parancsnokság, a polgári hivatalok, a Vitézi Rend, a tűzharcosok és a társadalmi egyesületek képviselői voltak tanúi az új nemzetvédelmi keresztetek fogadalomtételének.

Az ünnepi gyűlés elnöke dr. Gally Károly kormányfőtanácsos, a Vármegyei Nemzetvédelmi Kereszt Szervezet elnöke volt. Az elnöki asztalnál foglaltak helyet Görgey Lajos ny. vezérőrnagy, a nemzetvédelmi káptalan tagja, Borbély Zoltán propagandaügyi sajtófőnök, Beliczey Miklós főispán, dr. vitéz Márki Barna alispán és dr. vitéz Pánczél József vm. főjegyző.

Az ünnepséget a ref. vegyeskar „Szózat“-a nyitotta meg, utána dr. Gally Károly rövid üdöző beszéddel nyitotta meg a gyűlést.

Görgey Lajos vezérőrnagy mondott ezután nagy beszédet, méltatva a Nemzetvédelmi Kereszt jelentőségét és azt a feladatot, amelyre a keresztetek elhivatottak. Beszélt az 1918-as felfordulásról, a patkányforradalomról, amely ellen először a székelyek emelték fel az ellenforradalom zászlóját. Az ellenforradalom Szegeden bontakozott ki, ahol az Isten-küldötte vezér (a jelenlevők felállva sokáig éltették a Kormányzó Urat) megfermentette a nemzeti hadsereget és lerakta a feltámadás alapkövét. Ebben az országépítő munkában Ti voltatok, a főispán úrral az élen, az ő segítőitársai — fordult a nemzetvédelmi keresztetek felé.

Ez a kereszt — folytatta — nem egyszerű kitüntetés, hanem köteleességek vállalása. Mialatt kitűnő honvédségünk odakünn harcol, idebenn még mindig akadnak csüggedők és rémhírterjesztők, akik aláássák a belső rendet. A kereszteteké a feladat, hogy ezek a hitvány elemek többé itt szóhoz ne juthassanak. A keresztetek munkája: példaadás az élet minden vonatkozásában, áldozatkészség, örökös a rend fenntartásán, ha kell, fegyverrel is. Ebben kell valamennyiünknek összefognunk.

Borbély Zoltán sajtófőnök olvasta fel a fogadalom szövegét, amit hetvenegy felavatandó hangosan mondott utána. A fogadalom utolsó mondata így szól: „Kiáltom hangosan, hallja meg mindenki, hogy fogadalmamat halálomig megtartom.“ A keresztetek tehát egész életükre elkötelezték magukat a nemzet védelmére.

Farkashalmi István szavalt a ezután Evva György alkalmi ódáját, nagy hatással.

Borbély Zoltán mondott szép, lendületes beszédet a most letett fogadalom jelentőségéről. Ez a fogadalom — mondta — halálig való elkötelezés a hazáért, de halálos ítélet is — az ellenségre.

A hetvenegy keresztet ezután sorra odajárult Görgey Lajos

vezérőrnagy elé, aki kézfogással adta át a keresztet.

A felavatottak nevében Beliczey Miklós főispán mondott szívből fakadó beszédet, melyet egész terjedelmében az alábbiakban közlünk:

Vezérőrnagy Úr! Bajtársak!

Első szavunk a Főméltóságú Kormányzó Urunk iránt érzett hódolat, hűség, hála és köszönet, aminek legfelsőbb helyen való tolmácsolását ez alkalomból kifolyólag Vezérőrnagy úrtól kérjük.

Felsorakoztunk itt egy keresztnek jegyében mindazok, akik

egyszer már szabad akaratunkból készek voltunk arra, hogy úgy szolgáljuk Hazánkat, ahogyan azt a honvéd teszi, szárazon és vízen, a víz alatt, a levegőben vagy bárhol.

Egysorba állottunk annak jellelül, hogy születésre, társadalmi állásra, vagyoni helyzetre és minden egyébre való minden tekintet nélkül olyan egyenjogú és egyenrangú bajtársaknak tekintjük egymást, akik között a jövőben is legfeljebb csak az lehet majd a különbség, hogy melyikünk akarja és melyikünk tudja önzetlenül és önfeláldozóan jobban szolgálni Hazáját. Ilyen munkára kötelez bennünket a melünkön lévő kereszt, amelyik a kötelelességen kívül kitüntetés is jelent, kitüntetés azért, mert megjelöl az elhivatottságra.

Megjelöltettünk evvel a keresztel egyrészt azért, hogy szá-

Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter még ezen a héten beterjeszti

a zsidók vagyondézsmájáról szóló törvényjavaslatot

Budapest, november 17.

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Jólétesült helyen úgy tudják, hogy Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter rövidesen, még ezen a hé-

ten beterjeszti a Házban az egyszeri hadkötelezettségi adóról, a hadmentességi váltságról és a zsidók vagyondézsmájáról szóló törvényjavaslatot.

A városi Közléti Szövetkezet megindítja az otthoni háziipari munkát

A Békéscsabai Közléti Szövetkezet, mely minden kínálózó alkalmat megragad arra, hogy szociális téren minél eredményesebb munkát fejtessen ki, elhatározta, hogy megindítja az otthoni háziipari munkát. Eppen ezért a Közléti Szövetkezet most nagymennyiségű gyékényt és kukorica-csuhét szerzett be s gyékény- és csuhéfontanfolyamokat rendez, hogy a szegénysorsú családok elsajátíthassák a szép jövedelmet biztosító gyékény- és kukorica-csuhéfontant, melyet otthon is végezhetnek majd. A munka egyszerűsége és könnyűsége lehetővé teszi, hogy már a tízéves gyermekek is foglal-

kozhassanak vele és szabadidejüket ilymódon hasznosíthassák.

A Békéscsabai Közléti Szövetkezet felhívja mindazokat, akik foglalkozni kívánnak gyékény- és kukorica-csuhéfontanttal s részt akarnak venni a tanfolyamon, hogy minél előbb jelentkezzenek a városháza 25-ös számú szobájába, a hivatalos órák alatt.

A Szövetkezet mielőbb meg akarja rendezni a tanfolyamot, hogy a téli idő alatt már megindulhasson a családoknál a gyékény- és a kukorica-csuhé feldolgozása s ezáltal sok szegénysorsú család juthasson keresethez.

Időszerű kormányzati ügyeket tárgyalt le a minisztertanács

Budapest, november 17.

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A kormány tagjai tegnap délután tartották meg a szokásos heti mi-

nisztertanácsot. A minisztertanács az időszerű kormányzati ügyekkel foglalkozott.

ÁRPÁD Filmszínház

Kedden és szerdán

Budapesttel egyidőben mutatjuk be a velencei filmversenyen I. díjat nyert magyar háborús filmet. A magyar honvéd hősi éposza ez a film:

NEGYEDIZIGLEN

Hosszú Zoltán, Súlyok Mária, Eszenyi Olga, Nagy István

Előadások: vasárnap 1/22, 1/24, 1/26, 1/28, hétköznap 1/26, 1/28 órákor. Naponta az első előadás zóna. — Telefon 239.

Férfisapkák

nagy választékban

97 fillértől 8'99 pengőig!

KÖRÖSVIDEK-BOLT

Szent István tér 18.

montartathassunk, másrészt pedig azért, hogy mi magunk is mindig megtalálhassuk egymást, mert hiszen nem kétséges, hogy ha 1918 és 19-ben nem szét-szórva, külön-külön és egyenként kószáltunk volna a sötét magyar éjszakában, hanem megtalálhattuk volna egymásnak a kezét és egymásnak a szemébe nézhettünk volna, már akkor is, úgy, amint azt most tesszük, akkor a gyászos emlékü felfordulás és országunknak szétdarabolása nem történhetett volna meg sohasem!

Istennek hála, nem azonos körülmények adta helyzeteknek a hasonlósága, hanem a történelmi tanulságnak a szükségyszerű levonása készítet minket arra, hogy erről a kérdéstről itt most beszéljünk.

Ma ismét nehéz és komoly háborús időkkel élünk, amikor minden, de minden — a harcterek külső frontjától az itthoni búzavetésig — minden nemzetvédelem. Ennek szolgálatában áll a honvéd, a tisztviselő, a munkás, az orvos, az ügyvéd, a kereskedő, a gazda. Ennek szolgálatában állunk mindnyájan, mert mindnyájunk munkájának a szoros összefüggése és közös szeleme a legnagyobb távolságokon és a legkülönbözőbb foglalkozásokon keresztül is állandóan hat egyik a másikára. A nemzetvédelemben ma szerepe van a legkisebb egyszemélyesnek is, mert szavával, gondolatával, vagy cselekedetével ma egyformán árthat vagy használhat akárki. A nehéz, komoly időknek súlyos megpróbáltatásai manapság különösen alkalmasak lehetnek arra, hogy esetleg gyengébb lelkületű embereknek az ingadozása, vagy talán éppen gazembereknek a tervszerű aknamunkája révén olyan karcok keletkezhesse a nemzet testén, amelyekre ha nem vigyázunk, úgy azok könnyen elmérgesedhetnek.

Bajtársak! A nemzetvédelemben ha dolgozni kell, akkor az előmunkások, ha küzdeni kell, akkor az élharcosok, vagy bármi legyen a feladat, de a példás kötelesség teljesítésében mi kell, hogy járjunk legelő!

Kérlek, jól jegyezzétek meg magatoknak, hogy: egy országban két ember is csinálhat felfordulást vagy forradalmat, ha nincsen egy, aki azt megakadályozza! De amíg közlünk csak egy is a helyén van, helyesebben ameddig közlünk mindegyik a maga helyén van, addig ebben az országban, velünk és a velünk hasonló gondolkodásúakkal együtt a nemzeti érzés, a keresztény erkölcs, a fegyelem, a munka és a rend lesz az úr!

És ez így is lesz — mert így akarjuk!

Beliczey Miklós beszéde ellenállhatatlanul ragadta magával a jelenvoltakat s lángoló szavai mélyen vésődtek hallgatóinak lelkébe.

A szép ünnepség a ref. ének- kar által előadott Hiszekeggyel ért véget.

Ahol az anyagnak parancsolnak

(A főszállásmesteri csoport)

(Honv. haditudósító század. Hortobágyi Jenő tart. hadnagy)

Keleti front, október hó.

Itt kint nekünk a »mindennapi kenyérünk« a Jóisten után elsősorban a hadseregparancsnokság anyagi osztályától függ. Ez röviden: a főszállásmesteri hivatal.

Erről a rendkívüli fontosságú szervezetről az otthoni napiéletben vagy nagyon keveset, vagy éppen semmit sem hallottunk. Igaz: eddig a vízművekről, gázművekről, a villanytelepekről sem tudunk sokat, csak olyankor jut eszünkbe a rendkívüli fontosságuk, amikor nem jön a víz, nem jár a gázóra, vagy megáll a villamos...

Hogy most mégis megemlékezzünk a főszállásmesteri hivatalról, amely működik a küzdő magyar hadsereg szívében, a hadseregparancsnokság keretében, — ennek az a magyarázata, hogy nem szeretnénk halálunk lenni azzal a szervezettel szemben, amely csöndben, de rendszerint emberfeletti erőfeszítéssel viseli a háború terhének igen tetemes részét.

Az orosz fronton küzdő magyar hadsereg főszállásmestere — a legkardhatatlanabb vezérkari törzstiszt — kérésünkre választa a vezetése alatt működő szervezet összetételét és működését.

A hadrakelt magyar hadsereg mondta — csak akkor teljesítheti minden az ősi tradícióknak megfelelő feladatát, hogyha nemcsak lelki, hanem anyagi szükségleteit a lehetőségekhez képest, minél tökéletesebben kielégítjük. Elképzelhető, hogy hadseregünk tökéletes ütközésszerű fenntartásához és pótlásához milyen sokféle és milyen nagymennyiségű anyagra van szüksége. A vezetés alatt álló szervezet sokszázféle anyag szállításáról, raktározásáról és szétosztásáról gondoskodik. A mi feladatunk, hogy a vezetés irányelveinek megfelelően a háborúban az anyagnak, térnek és időnek harmonikus összhangját biztosítsuk. A legnagyobb problémát, különösen a mai mozgóháborúban, a szállítás jelenti. Ahogy a technika fejlődésével az igények is megnövekedtek minden téren, éppenúgy óriási különbség tapasztalható a múlt és a mostani világháború anyagi vonalán is.

Rengeteg új ismeretlen születt. Ezeket elneveztük x-eknek... Ezek a mi közvetlen ellenségeink, elsősorban ezekkel kell harcolnunk. De nincs pardon. Le kell küzdenünk, meg kell fejtenünk ezeket az ismeretleneket.

Az otthoni közgazdasági élet nagy részét magánkezdemenykezéseken alapul, magánhasznót jelent. Ezzel szemben a mi munkánk motorja egyedül és kizárólag a hazafias érzés nyugvó: kötelességteljesítés. Itt vérre megy minden! Itt nem szabad tévedni, mert az áldozat: ember, erő, emberegészség, emberélet, a legdrágább kincs, amivel takarékoskodni kell. Ezért felelősségteljes ennek a szervezetnek a munkája. A szilveszteresség otthon kevesebb hasznot jelent, — itt esetleg több sírköszörgetés! — Elismerésre nem számíthatunk, katonák vagyunk, — de kérjük és elvárjuk minden egyes magyar ember megértését, támogatását és lelkes együttműködését.

Más a feladatunk támadásban és megint más, amikor védelemben vagyunk. Egyszer a löszer előbbre-

való, máskor pedig az élelem a fontosabb, de örökké szállítani kell! Hatalmas szállítóiállalat vagyunk, amely nagy tételekkel számít. Vasúton, gépkocsin, lövontatású szállítóeszközökön viszünk embert és anyagot oda, ahova a hadvezetőség parancsolja. Ennek a nagy apparátusnak hibátlan működését négy főcsoport látja el: az élelmező-, löszszállító-, üzemanyagi- és egészségügyi szolgálat. Nem célom, hogy most ezeket részleteiben is ismertessem, inkább a mostani, időszerű problémákra mutatok rá, amelyek a polgári közvéleményt is érdekelhetik.

Az iparügyi minisztérium költségvetése a képviselőház előtt

Budapest, november 17.

A képviselőház kedden délelőtt tartott ülésén megkezdte az iparügyi

Előveszem azokat a bizonyos x-eket.

— Az első x az őszi esős időszak beállta, amit a németek nagyon találóan Schlammperiode néven ismernek. Ők már bő tapasztalatokkal rendelkeznek ezen a téren is. Ami az útvonalakat illeti, itt számottevő különbség uralkodik a többezerkilométeres szovjet arcvonal mentén. Más terep volt az, amelyen tavaly harcoltunk és más az itteni. A Schlammperiode — hála Istennek — késik! A lakosság szerint is, régen volt ilyen szép, hosszú őszi errefelé. Szerencsénk, hogy a talaj nagyrésze homokos és így az esős időszak bekövetkezése után is sokhelyen könnyen megoldjuk feladatunkat. Minden reggel figyeltük a fecskéket, ők voltak a mi meteorológusaink. Sokáig gyülekeztek és későn, szeptember közepén indultak útnak. Ezt jó jelnek vettük és nem is csalódtunk.

(Folyt. köv.)

tárca költségvetésének tárgyalását. A költségvetést Spitz János előadó ismertette.

A százéves fennállását ünneplő Békéscsabai Kaszinó Egylet hódolatát fejezi ki a Kormányzó Úr iránt

Békéscsaba valamennyi egyesülete képviseltette magát a Kaszinó jubiláris diszközgyűlésén

A mai rendkívüli időkhöz méltóan, minden külső fény nélkül, bensőséges keretek között tartotta meg hétfőn délután, nemcsak a vármegye, hanem a környék egyik legrégebb, értékes multia visszatekintő társadalmi egyesülete, a Békéscsabai Kaszinó Egylet századik, jubiláris diszközgyűlését.

A Híszkegy elmondása után dr. Banner Benedek leánygimnáziumi igazgató, a Kaszinó jelenlegi kiváló elnöke nyitotta meg a diszközgyűlést nagyszerűen felépített, értékes gondolatokban gazdag beszéddel. Bevezető szavaiban bejelentette a közgyűlésnek, azzal kívánták kifejezésre juttatni a nap jelentőségét, hogy az ünnepségnek a legegyszerűbb kereteket adták. Annak kifejezésére törekedtek, hogy a mai időket nem tartják alkalmasnak csillogó ünnepségek rendezésére.

Bejelentette ezután, hogy a Békéscsabai Kaszinó Egyesület vasárnap töltötte be századik és a hétfői nappal kezdte meg 101-ik életévét. Ennek látható jele a mai diszközgyűlés egyszerű külsőségeivel és tárgysorozatával, emelkedetlelkű közönségével.

Megemlékezett a Kaszinó alapítá-

sáról és fenntartóiról, hangsúlyozva, hogy igyekeznek méltók lenni hozzájuk. Beszéde végén tisztelettel és szeretettel üdvözölte a megjelent katonai és polgári vendégeket, a tagtársakat, azok hozzátartozóit és mindnyájukra, mai munkájukra és jövőjükre Isten áldását kérte.

Nagy éljenzés és taps kísérte az elnök nagyszerű beszédét, amely után dr. Rell Lajos m. kir. tanügyi főtanácsos üdvözölte a Kaszinó tisztikarát és arra kérte őket, hogy az eddigi hazafias és nemes szellemben vezessék továbbra is az egyesületet.

Koppányi Gyula református lelkész, a Polgári Kör elnöke, az összes békéscsabai társadalmi egyesületek nevében kérte Isten áldását határos beszéd kíséretében a jubiláló egyesületre.

Dr. Haán Albert városi aljegyző ismertette ezután a Kaszinó 100 éves történetét, amelyet komoly, fáradtságos, sok időt és türelmet igénybevevő történeti kutatások során feltárt adatokból állított össze. Ismertette előadásában, hogy az 1842. évben a nagy Széchenyi szellemében megalakult Békéscsabai Kaszinó Egyesület alapításában különösen nagyrésze volt Simai Kajetánnak,

Csepregi Gyula

filinkóhangversenyére

jegyek kaphatók a Körösvidék kiadóhivatalában.

Omazta Zsigmondnak, dr. Réthy Pálnak, Urszinyi Andornak, nemes Thomka Alajosnak és Uhrinyi Adrásnak. Sok érdekes adatot tárt hallgatóságára elé a Kaszinó nemzeti, kulturális és jótékony szellemében való vezetéséről. A történelmi adatokat nagy élvezettel és figyelemmel hallgatta a diszközgyűlés közönsége, hálás tápssal jutalmazva előadása végén dr. Haán Albertet.

A nagyértékű előadás után az elnök mondott köszönetet a közgyűlés nevében dr. Haán Albertnek és arra kérte, hogy folytassa a Kaszinó 100 éves történetére vonatkozólag megkezdett búvárkódását.

Ezután három nagyjelentőségű határozati javaslatot terjesztett dr. Banner Benedek elnök a közgyűlés elé. Az előterjesztett határozati javaslatokat a diszközgyűlés egyhangú lelkesedéssel tette magáévá.

Különösen nagy lelkesedéssel és felállva helyeikről, szünni nem akaró tapstól kísérve fogadta el a közgyűlés azt az indítványt, hogy a főispán közvetítésével hódoló feliratot intéz a jubiláris diszközgyűlés a Kormányzó Úr Öfömlétségéhez.

A Kaszinó legrégebb három tagját: Adám Gusztávot, Balás Adámot és Jéger Józsefet a Kaszinó örökös tiszteletbeli tagjaivá választották. A megválasztottak nevében, akik több, mint 40 éve tagjai a Kaszinónak, Balás Adám mondott köszönetet a kitüntető bizalomért.

Végül jubileumi alapítvány létesítését határozták el. A tervezet kidolgozásával az elnökséget bízták meg.

Az indítványok elfogadása után dr. Banner Benedek megköszönte a szép érdeklődést és örömmel állapította meg, hogy Békéscsaba minden társadalmi rétege képviselve volt a jubiláris diszközgyűlésen, amivel együttérzésüknek adtak kifejezést.

A lélekemelő ünnepség a Himnusz eléneklésével ért véget.

(s. n. d.)

Ujabb francia hadifoglyok érkeztek haza Franciaországba

Páris, november 17. A Német Távirati Iroda jelenti, hogy újabb hadifoglyokat küldtek haza Németországból Franciaországba. Két vonat futott be francia állomásra. Az egyik Neversbe, a másik Bourgesba vitte a francia hadifoglyokat.

* A cipőiparosok felsőbör kiutalására szóló utalványait folyó hó 28-ig vehetik át az Ipartestület irodájában.

Csaba Mozgó

Előadások kezdete: vasárnap fél 2, fél 4, fél 6, fél 8, hétköznap fél 6, fél 8 órakor. Naponta az első előadás zóna. Telefon 91. **Öt éven aluli gyermekek a 4300/1924 M. E. sz. rendelet 12. §-a értelmében az előadásra nem bocsáthatók be.**

Kedden és szerdán — Az izgalmas filmje:

VARIÉTÉ

JEAN GABIN - ANNABELLA - FERNAND GRAVEY

HÍREK

— **Káposzta és zöldségfélék legmagasabb fogyasztói ára Békéscsabán:** Helyi és környékbéli termelőknél november 18—22-ig fejeskáposzta 16, kelkáposzta 25, sárgarépa I. o. 24, II. o. 21, november 23-tól fejeskáposzta 14, kelkáposzta 22, sárgarépa I. o. 22, II. o. 19 fillér kg-ként. Hozatott áru kereskedőknél november 18—22-ig fejeskáposzta 18, kelkáposzta 27, sárgarépa I. o. 24, II. o. 21, november 23-tól fejeskáposzta 16, kelkáposzta 24, sárgarépa I. o. 22, II. o. 19 fillér kg-ként. Savanyított káposzt 1943. január 31-ig 46, február 1-től 48 fillér kg-ként. Korniss Géza s. k. tanácsnok.

— **Ósi magyar népdalok csendülnek fel Csepregi Gyula tilinkóhangversenyén.** Békéscsaba város közönsége nagy érdeklődéssel várja Csepregi Gyula tilinkóhangversenyét, mely november 22-én, vasárnap délután 5 órakor lesz a Városi Színházban. A megnyilvánult óriási érdeklődés érthető is, hiszen felejthetetlen zenei élményben lesz részük azoknak, akik vasárnap a Városi Színház nézőterét betöltik. Csepregi Gyula és a fővárosi vendégművészek ezen a hangversenyen a magyar népdal hatalmas és színpompás virágoskertjének remekjeit mutatják be. A legősibb és legszebb magyar népdalok csendülnek fel a Városi Színház falai között mind az országoshírű Csepregi Gyula varázslatos hangú tilinkóján, mind a vendégművészek ajkán. Különösen ifjúságunknak kell megragadnia az alkalmat, hogy gyönyörködhessek a magyar lélek gazdagságát kifejező és megcsillogtató ósi népdalokban. Eppen a nagy érdeklődésre való tekintettel kívánatos, ha mindenki már most beszerzi a hangversenyre a jegyet, melyet elővételben a Körösvidékben és Steigerwald Ernő hangszerüzletében lehet kapni.

— **Zrinyi halálának évfordulója.** November 18-án lesz 278 esztendeje, hogy a kursanecezi erdőben, erőszak következtében, életét vesztette Zrinyi Miklós hadvezér-költő, a legnemesebb magyar. Az évfordulóra, a Vitézi Rend Zrinyi Csoportjának megbízásából, elkészítette a költő mellszobrát Turáni Kovács Imre szobrászművész. A hatásos és szép emlékmű fényképét közli a »Magyar Katonajátszó« legújabb száma, amely egyébként is bővelkedik érdekes cikkekben, szöveg- és képriportokban. A négyoldalas melléklettel bővült lap ára változatlanul tíz fillér.

— **Nyolcadszor is lopott a javíthatatlan napszámos.** Horváth Mihály 46 éves, hétszer büntetett battonyai napszámos Deszken besurrant Szentgyörgyi Ferenc tanító lakására és az előszoba fogasáról leemelt egy 300 pengő értékű csikós átmeneti kabátot. A tolvajt tettenérték és átadták a csendőröknek, akik kihallgatása után bekísérték a szegedi ügyészségre, ahol letartóztatták. Kiderült, hogy ez a lopása volt a nyolcadik, melyet elkövetett.

— **Ezen a héten a Dolesch és a Radó gyógyszerár tart éjjeli szolgálatot.**

Esernyőt vásároljunk a „Körösvidék”-boltban.

— **Szabályozták a kenderszállítást.** A kormány rendeletet adott ki, amelynek értelmében belföldi származású kenderkórót, gerebenezett, tilolt kender és kenderkócot, valamint kártolt és szalagosított tilolt kender vasúton, hajón, gépjárművel, vagy egyéb járművön az ország területéről a visszacsatolt délvidéki területekre és viszont, továbbá a visszacsatolt területekről bárhová vámkülföldre csak szállítási igazolvánnyal szabad szállítani. Az ország területén belül, valamint a visszacsatolt délvidéki területeken belül kenderkóró, gerebenezett kender és kenderkóc, valamint kártolt és szalagosított tilolt kender szállítási igazolvány nélkül szállítható.

— **Fodrászok figyelmébe.** Az Ipartestület közli a fodrászokkal, hogy a szappanutalványt folyó hó 17-től 28-ig vehetik át.

— **Óriási földrengés pusztított Mexikóban.** A Nemzetközi Sajtótudósító jelenti: Három nappal ezelőtt nagy földrengés sújtotta Mexikót. A földrengés főlétszke a Yukatan félszigeten lévő Oaxaca állam volt. Ebben az államban egyetlen épület sem maradt épen. A halottak és sebesültek számát még mindig nem tudták megállapítani. A mexikói fővárosban a földrengés csak csekély károkat okozott.

Japán légisikerek Akyabnál

Tokió, november 17. (Német Távirati Iroda.) A »Hoosi Simbun« burmai jelentése szerint november 9-én és 10-én Akyab kikötője felett nagyobb légisikák zajlottak le. A japán légvédelem előtt két vadászgépet és hét Blenheim-bombázót. (MTI)

November 21-én lesz a Hubertus-vadászlovaglás

Minden esztendőben nagy eseményt jelent a békéscsabai helyőrség tisztikarának Hubertus-vadászlovaglása, melyet ezévből is megrendeznek. A helyőrség tisztikara ezévből november hó 21-én, szombaton tartja meg a Hubertus-vadászlovaglást. A verseny színhelyére szombaton dé-

előtt 8 órakor az AEGV különvonatot indít a városháza elől. A vonatot az Andrássy-úti kitérőben és az AEGV MÁV-pályaudvari megállójánál is megáll. A versenypályán hideg büffet várja a közönséget.

Rossz időjárás esetén a versenylovaglás elmarad.

Keresztény kezekbe kerülnek az öt holdon alóli zsidó birtokok is

Az öt holdnál kisebb zsidó ingatlanok összes területe alig 24.000 katasztrális hold, viszont tulajdonosainak a száma több, mint 14.000. Erre tekintettel, a gyorsabb átváltás érdekében, a kormány lehetővé tette, hogy az ilyen kisebb ingatlanokat a zsidók meghatározott idő alatt eladhassák. Bár ez a határidő csak folyó év december 9-én jár le, a földművelésügyi miniszter most kiadott rendelete máris gondoskodik arról, hogyha az ingatlanokat az említett napig el nem adják a zsidók, az ingatlanok közhatalmi úton vétessenek ki a kezükből.

A rendelet szerint az el nem adott ingatlanokat december 15. napjáig a községi előjárásnál be kell jelenteni. Ha az ingatlan nem jelentik be, a községi előjárás és a bejelentésről hivatalból gondoskodik és a mulasztók ellen büntető feljelentést tesz. Hasonlóképpen jár el a községi előjárás akkor is, ha a zsidók az ingatlanok művelését elhanyagolják.

A községi előjárások és a bejelentés alapján december 31-ig kötelesek kitölteni a véghatározat hozatalához szükséges nyomtatványokat.

Kitűnő eredménnyel vizsgáztak a házi betegápolási tanfolyam hallgatói

Hetvenötén jelentkeztek az önkéntes vöröskeresztes ápolónői tanfolyamra

A Magyar Vöröskeresztegylet békéscsabai városi választmánya hettekkel ezelőtt házi betegápolási tanfolyam megrendezését határozta el, hogy kiképezze azokat, akik be akarnak kapcsolódni a Vöröskereszt anynyira fontos munkájába. Békéscsaba város hölgyközönsége megértette az idők szavát és a nők nagyszámmal jelentkeztek a házi betegápolási tanfolyamra, melynek záróvizsgáját hétfőn délután tartották meg a Kulturpalotában.

A záróvizsgán dr Korniss Géza városi kultúratanácsnok elnökölt. Megnyitóját után került sor a hallgatók vizsgájára, mely kitűnő eredményt hozott, amennyiben mind a nyolcvanegy hallgató sikerrel tette le a vizsgát. A tanfolyam nagy sikeréért Pánczél Katalin oktatót, valamint az előadó orvosokat, vitéz dr Petényi Lászlót és dr Jeszenszky Pált

illeti elismerés. Mindhárman teljes odaadással, példás lelkesedéssel fáradoztak azért, hogy a tanfolyam hallgatói tökéletes oktatásban részesüljenek.

A házi betegápolási tanfolyam nagy eredményével nem fejeződött be a Vöröskereszt ezirányú munkája, mert ezt a tanfolyamot most az önkéntes vöröskeresztes ápolónői tanfolyam követi, amely november 23-án kezdődik a városi kórházban. Jellemző, hogy a házi betegápolási tanfolyamot elvégzett hölgyek kilencven százaléka az ápolónői tanfolyamra is jelentkezett. Hetvenöt békéscsabai asszony és leány ölti fel hétfőn az ápolónői ruhát s jár be a kórházba, hogy ott ápolónővé képezze ki őket s mihamarabb mint önkéntes vöröskeresztes ápolónők szolgálhassák a hazát.

Békés vármegye alispánjától. 22.955/1942. ikt. sz.

Pályázati hirdetmény

Békéscsaba megyei városnát megüresedett egy a XI. fiz. oszt. sorozott II. o. fogalmazói állásra pályázatot hirdetek.

A fogalmazási szakban az elméleti és gyakorlati képzést az 1929. évi XXX. tc. 65. 66 §-ai írják elő.

Felhívom mindazokat, akik ezen tisztviselői állásra pályáznak, hogy szabályszerűen felblyegzett pályázati kérelmeiket, születési, erkölcsi és politikai megbízhatóságukat, képességeiket, katonai szolgálati viszonyukat és alkalmasságukat igazoló hiteles okmányokkal együtt Békés vármegye alispánjához címezve, Békéscsaba m. város k. titárhivatalában 1942. évi november hó 30-án déli 12 óráig nyújtásuk be. A választás időpontját később tűzöm ki, amikor is a város képviselőtestülete a meghirdetett állást választás útján életfogytiglan tölti be.

A város szolgálatában állók előírt okmányok helyett törzskönyvi lapjuk hiteles másolatát csatolhatják.

Az 1895. évi október hó 1. napja után született pályázóknak be kell mutatniuk a saját és mindkét szülőjük születés anyakönyvi kivonatát annak igazolásul, hogy mind ő maguk, mind pedig szüleik keresztény hitfelekezett tagjaiként születtek.

Ezenfelül minden pályázónak írásban az alábbi kijelentést kell tennie:

„Büntetőjogi felelősségem tudatában kijelentem, hogy az 1939. évi IV. tc. 1. §-a értelmében zsidónak nem tekinthető személy vagyok és nem tartozom az 1939. évi IV. tc. 1. § 6. bekezdésében meghatározott korlátozások alá eső személyek közé.”

Gyula, 1942. november 17.

(Olvashatatlan aláírás.)
alispán h.

Tőzsde

Valuta: Leu 195—205 svájci frank 79:60—80:60, szlovák korona 11:45—11:78.

APRÓHIRDETÉSEK

Hétfőn este fél 8 órakor az »Árpád« moziból kijövet az ajtóban elvesztettem félpár bordó bőrkesztyűmet. Kérem a megtalálót szíveskedjen leadni a kiadóhivatalban.

15 hold föld eladó Jantyk Mihálynénál. Szentmiklós-pusztá 291 sz. alatt.

Sopronyon 5—6 hold föld eladó. Bővebbet Csorvás, Széchenyi utca 17.

Angóranyművelő I. osztályú állandóan kapható Oroszháza, I. Rákosi Jenő-u. 57 Jankó Józsefnél

Kovács- és bogárnégyedeket felvesz Suhajda kocsiútról, II. Ór-utca 10 sz.

Szigligeti-utca 4 számú ház eladó. Bővebbet Andrássy-út 34. Ugyanott bejárónőt felvesznek.

Takarításért lakást adok idősebb nő részére. III. Lázár-utca 36.

Főzéshez értő mindenest felveszek. Andrássy-út 35., szőnyeggyár.

Tisztviselőnt felvesz iparüzem. »Szorgalmas« jelígerre a kiadóba.

Sopronyon, a Szlyuka-iskola dűlőben másfél hold vízmentes szántó eladó. Érdeklődni a tulajdonosnál, Gömbös-u. 32 sz.

Vasestergályos tanulónak 18 éves, 6 clemít végzett, félárva fiú azonnalra elhelyezést szeretne nyerni. Urbancsok Pál, Nagybánhegyes.